

Impakt. Tények a tudományos alap kutatásról / Szerk. Braun Tibor, Schubert András, Zsindely Sándor. - Bp.: MTA, 1991. - 12 p.

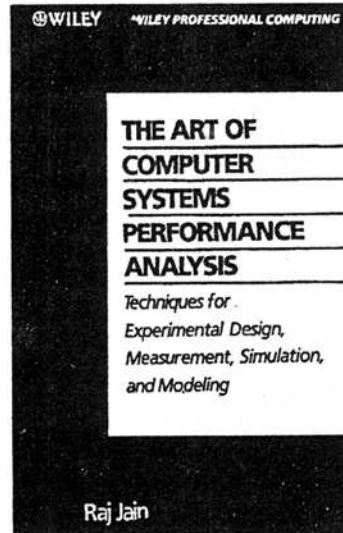
Mit kell még tudni e folyóiratról, amely új szint jelent a hazai publikációs palettán? *Braun Tibor, Schubert András és Zsindely Sándor* szerkeszti (munkatársuk *Toma Olga*), magyar és angol nyelvű közleményeket tartalmaz, havonta jelenik meg, évi előfizetési díja 2400 forint, s az utolsó oldalán található a megrendelőlap, amelyet a felelős kiadónak, *dr. Rózsa Györgynek*, az MTA Könyvtára főigazgatójának kell visszaküldeni. Egyébként éppen az ő neve az, ami miatt fokozott érdeklődéssel kísérjük a lap sorsát: amihez ő nevét adja, az többnyire nemcsak az Akadémiának és könyvtárának, de a magyar, sőt a nemzetközi könyvtár- és tájékoztatásügynek is javára válik.

Olvasóink most csak előzetes híradást kaptak a lapról. Reméljük, egy év múlva, s utána még sokszor visszatérhetünk az Impakt részletes bemutatására és értékelésére.

Papp István
(Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár)

A számítógépes rendszerek teljesítményelemzésének művészete

Raj Jain: *The art of computer systems performance analysis; Techniques for experimental design, measurement, simulation and modeling.* - New York: John Wiley and Sons, = 1991. 720 p. ISBN 0471-50336-3

Az Egyesült Államokban új könyv jelent meg a *számítógépek teljesítményének mérvadó összehasonlításáról*. A könyv bemutatja az ún. benchmark teszteléssel, szimulációval és modellezéssel végzett összehasonlítások manipulációs lehetőségeit, hogy mire kell ügyelni a "pártos" rendszerismertetőket és -összehasonlításokat tanulmányozva.

A könyvben leírt módszereket bizonyára nagyon hasznosnak találják, akiknek különböző rendszereket (számítógépeket, processzorokat, hálózato-

kat, adatbázisokat, algoritmusokat vagy alkalmazásokat) kell összehasonlítaniuk, meg kell határozniuk egy működő rendszer teljesítményét, vagy egy megépítendő rendszert kell szimulálniuk.

Ha ismertek két számítógépes rendszer teljesítményének adatai, az elemzéseket, számokat, grafikonokat lehet úgy manipulálni, hogy a kettő közül bármelyik jobbnak tűnhet. A szerző számos ilyen "trükköt", vagy ahogy ő nevezi, játékot ír le, mert "ezeknek a játékoknak az ismerete megvédené a számítógépes szakembereket mások félrevezető elemzéseitől".

A játékok közé tartozik a *tesztelő játék*, ami abból áll, hogy különböző konfigurációkat használnak a két rendszer teszteléséhez, vagy a teszt eredményét részrehajlóan írják le. A *hányados játék* nak az a lényege, hogy a két rendszer különböző feladatok elvégzése során mutatott teljesítményét átlagolják, hogy bebizonyítsák, az egyik rendszer jobb, mint a másik. Ide tartozik a *százalékok félrevezető használata* is. A *képes játék* üzői a grafikonokat, diagramokat torzítják el a kívánt eredmény kedvéért.

Az olvasónak csak általános számítógépes és programozási ismeretekkel kell rendelkeznie. A könyv a *teljesítményértékelés* rövid áttekintésével kezdődik. A második rész a *mérési módszereket és eszközöket* tárgyalja. A szerző nagy figyelmet szentel annak, hogy az általános hibákat miként lehet elkerülni. A harmadik rész a *valószínűségszámításba*

és a statisztikába vezeti be az olvasót. Az utolsó fejezetek a sorban állási elméletet tárgyalják. A könyv számos esettanulmányt ír le, ami már magában is érdekes olvasmány.

A 720 oldalas kötet jó oktatási segédeszközü szolgálhat egyetemeken, hasznos lehet minden, számítógép-beruházást tervbehozó személy és cég számára, de szórakoztató a számítógépek iránt hivatászerűen vagy hobbiként érdeklődők számára is. An-

nak ellenére, hogy matematikai témát tárgyal, olvasmányos, sőt szellemes.

A szerző, *Raj Jain* a Digital Equipment Corporation (DEC) munkatársa, a számítógépek teljesítményértékelésének rendszeres, népszerű előadója konferenciákon és egyetemeken, többek között a Massachusetts Institute of Technology egyetemen.

Silberer Vera

A könyvtári információszerzés a kilencvenes években

Az utóbbi évtizedekben – legalábbis az NSZK-ban – a könyvtártudomány és az információtudomány, ha lassan is, de állandóan távolodott egymástól. Holott pl. az amerikai álláspont szerint a kettő egyetlen és egységes diszciplínát alkot.

Kétségtelen, hogy a könyvtári testület gyakorlatiasabban közelíti meg azokat a kérdéseket, amelyeket az információtudomány elvontan és elméletileg kezel. Ebből következően egyes információelméleti fogalmak különböző értelmezéseket kapnak a könyvtári gyakorlatban. Ugyanakkor a könyvtár- és tájékoztatásügynek közös a célja, vagyis a társadalmilag releváns információk célzott közvetítése; csak e tevékenység keretei különböznek egymástól. Ebből következik az

1. tétel: *A könyvtári információszerzés nem más, mint könyvtári dolgozók által, a rendelkezésükre álló eszközökkel végrehajtott, információval kapcsolatos szolgáltatások együttese.*

Az utóbbi időben gyakran összetévesztik az információközvetítést az adatbázisokban való kereséssel. Holott az információ közvetítése önmagában még nem átfogó szolgáltatás; ehhez számos eszköz, forrás, módszer, csatorna igénybevétele szükséges. Ez érvényes a könyvtárra is, mint információszolgáltatásra. Ezért a

2. tétel: *Az információszolgáltatásban az információ közvetítése csak egy funkció, más, az információszolgáltatással kapcsolatos műveletek keretében.*

Az információtudományban az információközvetítés funkcionális fogalmát egyre inkább az információszolgáltatás hatására orientált fogalma váltja fel. A tudástranszfer folyamatában az információszolgáltatás ideális helye ott van, ahol a különböző szakmai és intézményi területek metszéspontjai vannak. A nyilvánosság – állam – gazdaság – tudomány közötti tudástranszfer társadalmi-kulturális rendszerének középpontjában a tudományos és a közművelődési könyvtárak helyezkednek el. Tehát a

3. tétel: *A könyvtár mint információs ügyintézés a tudomány, gazdaság, állam és közélet között folyó tudástranszferben átveszi az eredeti információk csomópontjának feladatkörét.*

A megőrző (statikus) könyvtár információközvetítő (dinamikus) könyvtárrá vált, s a jövőben a könyvtáraknak még erőteljesebben kell bekapcsolódnia a társadalmi információszolgáltatásba. Ezt az indokolja, hogy a társadalmi csoportok között állva nincsenek kitéve a piaccgazdaság diktátumának, hogy a használók szempontjából területileg egyenletesen oszlanak meg, és hosszú ideig tartanak nyitva, s hogy az információszolgáltatás kezelésében a legfelkészültebbek. A szolgáltatások marketingjének a felfogása szerint a könyvtárak katalizátori szerepet tölthetnek be a társadalmi információszolgáltatásban. Ezért a

4. tétel: *Az eredeti információk mint erőforrások kezelése a könyvtárügy természetszerű feladatként társadalmi szükségesség; előzetekintő információmarketinggel a könyvtárak állományi és know-how erőforrásait hatékonyabban állíthatják az információszolgáltatás feladatainak szolgálatába.*

Manapság helytelenül gyakran egyenlőségjelet tesznek az információszolgáltatás és az online információközvetítés közé. A valóság azonban azt mutatja, hogy az online információközvetítés egyes részterületeken bár hatékony, de csak támogató szerepet játszik, ritkán van köze a tudástranszfer folyamatához, s feltételezi a felkészült használót. Ezért az adatbázisok használatát egyéb, komplexebb szolgáltatásokkal együtt kellene felkínálni. Ebből következik az

5. tétel: *Gyakran megfelelnek arról, hogy az információszolgáltatások teljes spektrumában a szakmai információkeresésnek kisegítő jelentősége van.*

Az információszolgáltatás ésszerűsítésének és hatékonyabbá tételének nem az az útja, hogy a régi magartási formákat az új technológiával forradalmasítják,